

Stichting Welzijn Het Bolwerk *ferbynt* en beweecht minsken

‘En nu echt aan de slag!’

Inhoudsopgave

'En nu echt aan de slag!'	4
1. Het belang van een netwerk	5
2. De dingen zien	6
3. In beweging brengen	6
4. Verbinden	7
5. Aanbod als er een brede vraag is	8
6. Maatjes	10
7. Vrijwilligerssteunpunt	10
8. Kracht en effect van het mienskipswurk	11
9. Niet gelukt of niet meer nodig?	12
10. Succesfactoren	13
11. Veranderingen in de organisatie	14
12. Tot slot	15

‘En nu echt aan de slag!’

Tot 1 januari 2015 hebben we ons voorbereid op de nieuwe situatie in het Sociaal Domein, waarbij de gemeente zelf de verantwoordelijkheid en uitvoering heeft. We konden nog niet echt beginnen.

In 2015 hebben alle medewerkers in het Sociale Domein, ook wij van het Bolwerk, ervaren hoe de veranderingen van de overdracht van Rijk naar gemeente zijn en voor de inwoners uitwerken. En dat viel niet altijd mee. Regels op papier zijn wel helder en geven aan wie wanneer waarvoor in aanmerking komt, de werkelijkheid van mensen is altijd net even anders. En hoe ga je daar dan mee om?

Dit soort veranderingen kost tijd en ervaring in wat kan, mag en moet. Dus is veel tijd, zeker in het eerste halfjaar, ook door ons geïnvesteerd in het oplossen van vraagstukken waar de Gebiedsteams, juist door die grote veranderingen, nog niet aan toe kwamen. En dat is goed geweest, voor beide partijen, want het laat zien dat je door op inhoud samen te werken, elkaar kunt versterken en meer kan bereiken dan los van elkaar.

Voor ons als organisatie veranderde er na 1 januari ook veel. We verhuisden van onze vertrouwde gebouw ‘Het Bolwerk’ aan de Oranjewal, naar de Zuiderschans 10, waar we een verdieping huren in het gebouw van Univé. Helder en opvallend door de groene kleur. Deze bewuste keuze maakte dat we als medewerkers er echt op uit moesten naar de inwoners toe. Om te horen waar ze actief mee waren, waar ze tegenaan liepen en óf ze ondersteuning en op welke wijze van ons nodig hadden om verder met hun vraagstukken te komen.

Onze nieuwe rol is aansluiten, aanhoren, vragen welke stappen ze willen maken en wat ze daarbij nodig hebben en hoe wij indien nodig hen daarbij kunnen ondersteunen. Wij richten ons op de preventieve

rol die we hebben, zodat de inwoners/gemeenschap/Mienskip hier zelf invulling aan kan geven. En dat viel niet mee. We moesten er letterlijk op uit door kennis te maken om de werkelijkheid opnieuw te begrijpen en te overzien. Toch heeft deze zoektocht in het eerste jaar van de verandering ook veel mooie resultaten opgeleverd, waarmee wij laten zien dat ons motto ‘ferbine en bewege’ werkwoorden zijn, waarover je verderop in dit verslag kunt lezen. Het komt ons niet van zelf toe en dat is het mooie ervan. Je moet erop af en je laten verwonderen over wat mensen vragen én vooral, wat ze te bieden hebben. Want de inwoners als gemeenschap kunnen meer dan wij als professionals bedenken en dat is maar goed ook. Daarnaast is onze rol soms ook het meehelpen opruimen van problemen/gedoe of andere situaties die zich voordoen en wij hierbij de inwoner(s) ondersteunen, zodat deze weer zo volwaardig mogelijk kan deelnemen aan de maatschappij.

Tot slot is het belangrijk dat alle werkers in het Sociale Domein stilstaan bij de *Bedoeling* van deze grote verandering. Het gaat niet over de overdracht van het Rijk naar de gemeente als eerste overheid. Het werkelijke doel in mijn ogen is nog altijd dat wij de kracht en samenhang van de gemeenschap zoveel mogelijk tot bloei willen laten komen, zodat zij veel aandacht en zorg voor elkaar hebben. Iets wat in Noordoost Fryslân nog altijd een positief en groot goed is.

Eelke Nutma
Manager stichting Welzijn ‘Het Bolwerk’

2015 was voor Stichting Welzijn 'Het Bolwerk' een zoektocht en een ontdekkingsreis: zoeken naar de nieuwe rol van welzijn en ontdekken welke kansen die nieuwe rol biedt. Daarom is dit een jaarverslag vol verhalen. Aan de hand van voorbeelden laten we zien wat de toegevoegde waarde van welzijn kan zijn, wat de kracht is van werkers in een vrije rol en hoeveel mogelijkheden dat biedt.

1. Het belang van een netwerk

“Je moet mensen kennen en weten hoe ze verbonden of niet-verbonden zijn. Van die kennis kun je heel praktisch gebruik maken”

Dit heeft te maken met thuis zijn in de haarvaten van de samenleving. De mensen in je gebied kennen, weten wat hun positie is in dorp of wijk en weten welke relaties ze hebben. Als je dat weet kun je verbindingen leggen. Andersom is het ook van belang dat de mensen jou kennen, dat ze je weten te bereiken en je vertrouwen.

Een man van buitenlandse afkomst klopte vaak aan bij het gebiedsteam. Hij begreep de brieven die hij kreeg niet. Het team had niet de ruimte en tijd om er echt met hem voor te gaan zitten. Een lastige situatie. Het team schakelde mienskipswurker Abbas in. Hij bleek de man en ook z'n buurman te kennen. Beide buurmannen kenden elkaar niet. Abbas heeft hen aan elkaar voorgesteld, ze hebben elkaar leren kennen en afgesproken dat wanneer de man weer vragen had over brieven of formulieren, hij de buurman zou vragen hem te helpen. En zo is het gegaan. De man die eerst zelf hulp moest vragen is nu zelf vrijwilliger en helpt andere mensen van buitenlandse afkomst met formulieren.

Een jongen zit de hele dag boven op zijn kamer. Het gebiedsteam is ten einde raad. Mienskipswurker Reina, die wekelijks aanschuift bij het

complexteam, adviseert om Abbas in te schakelen. Juist omdat hij geen hulpverlener is en veel jongeren in de stad kent. Het blijkt dat Abbas zowel de jongen als het gezin kent. Hij gaat het gesprek aan met de maatschappelijk werker en adviseert hem over mogelijke, met het gezin te bespreken oplossingen. Uiteindelijk gaat het er in deze situatie om dat Abbas initiatieven in de stad kent waar de maatschappelijk werker (nog) geen weet van heeft.

Mienskipswurker Abbas werd gebeld door een ouder echtpaar. Ze ondervinden overlast van hun nieuwe burens uit Syrië. Ze zijn niet in staat met hen te communiceren en weten niet wat ze moeten doen. Abbas vraagt bij Vluchtelingenwerk na wie de contactpersoon is van de Syrische burens. Het blijkt de moeder van de jongen te zijn die de hele dag op z'n kamer zit. Hij heeft haar

gevraagd met het oudere echtpaar te praten. Dat heeft ze gedaan. De situatie is nu opgelost door een linking pin in te zetten die met beide partijen kan communiceren en beide partijen ook bij elkaar kan brengen.

Jongerenwerker Jens kwam in De Westereen in de situatie dat er veel overlast werd ervaren door jongeren. Door ze op te zoeken, belangstelling te tonen en in gesprek te gaan heeft hij langzaam vertrouwen gewonnen. En een netwerk opgebouwd. Jens kent op z'n minst 50 jongeren bij naam. En is via sociale media met hen verbonden. Het mooiste is dat ze "Heu!" roepen als ze hem op straat voorbij zien komen.

2. De dingen zien

“As wolwêzen foegje we ta dat we de dingen sjogge: soms breed en soms krekt dat iene lytse detail dat oanknopingspunten jout foar ferbining en úteinlik foar in oplossing”.

Een situatie in een breed perspectief kunnen zien, de mens en zijn omgeving zien zonder het oog voor details te verliezen. En dat gebruiken als basis voor een gesprek. Een kunst die wegen naar andere dan de gebruikelijke oplossingen opent.

Nei in melding út it gebiedsteam giet mienskipswurker Henk Jaap op besite by in âldere frou yn in doarp yn Dongeradeel. Se wie bot iensum die bliken. En se hie in soad meimakke yn har libben. Troch ynteresearre te freegjen nei in tekening oan de muorre kaam der in hiel gesprek op gong. De frou hâlde geweldich fan koarmuzyk. Dêr op troch freegjend kaam der út dat se graach nei konserten fan koaren gie, mar dat dat no troch har situaasje net mear mooglik wie. Se soe it wol hiel graach wolle. Henk Jaap koe út syn eigen netwurk ien dy't sels yn in koar song. Frijbliwend lei hy har de situaasje foar. It tafal wie dat sy krekt oan it neitinken wie oer wat en hoe't se iets foar in oar betsjutte koe. Ien en ien wie trije. Tegearre geane sy en de frou no regelmjittich nei konserten. Foar de frou wie it belangryk dat it selskip net út eigen doarp kaam. Dêr koenen se ommers har hiele libbensferhaal en dêr gie it dus ek altyd oer. Se hie dêr gjin nocht mear oan. Soms is it goed om foar in goeie oplossing fierder te sjen as it eigen netwurk en it eigen doarp.

Er is een probleemgezin in een goed aangeschreven wijk in Dokkum. Het gebiedsteam vraagt mienskipswurker Abbas erbij om een aanpak te bespreken. De maatschappelijk werker wil een avond organiseren om de hele wijk te betrekken. Abbas adviseert echter om vanuit het

gezin te gaan werken en vanuit hen te kijken hoe hun netwerk eruit ziet. Abbas let daarbij op het perspectief van de wijk. Hij vraagt zich af of er überhaupt een relatie is tussen de wijkbewoners en dit probleemgezin. Om die reden adviseert hij om dat eerst te onderzoeken en andersom, bij het gezin, te beginnen.

3. In beweging brengen

“Veranderen is een beweging creëren” (Leandro Herrero)

Bestaande situaties die veranderen, overlast in de buurt: vaak verlamt het mensen, ze weten niet wat ze ermee moeten. Door ze in beweging te brengen en ze na te laten denken over wat hun rol kan zijn, maak je ze sterker. Soms is een duwtje in de rug genoeg. En zorgt beweging voor nieuwe beweging en verandering.

Een ouderengroep met begeleiding in Broeksterwâld (voorheen onder Pasana) zou niet worden overgenomen door de nieuwe eigenaar. De ouderen waren in rep en roer, in paniek. Want deze groep betekent veel voor elkaar en doet ook veel voor elkaar. Het gestructureerde verband is daarvoor de basis. Mienskipswurker Reina hoorde wat er gaande was en ging in gesprek met de groep: wat wolle jim, wat kinne jim sels en wat binne jim dan noch nedich? Aan de hand van die vragen heeft de groep de eigen situatie goed in beeld gebracht en een lijn uitgezet. Vervolgens hebben ze de wethouder en de nieuwe eigenaar uitgenodigd en zijn het gesprek aangegaan. De groep heeft met hun verhaal de gemeente en opvolger van Pasana weten te overtuigen van het

belang van het functioneren van de groep. Afgesproken is dat de begeleiding blijft en mogelijk wordt gemaakt door gemeente en nieuwe eigenaar. Het in stand houden van het op deze manier functioneren van de groep heeft een preventieve functie.

What's up in De Westereen

De Westereen had last van drugsoverlast. In 2015 is op initiatief van de gemeente een What's up-overleg gestart. Een keer in de maand komen buurtbewoners, de eigenaar van de COOP, de directeur van de basisschool, een bewoner van Bruchelenkamp, mienskipswurk, politie en gemeente bij elkaar om de ontwikkelingen te bespreken. De betrokkenheid van alle partijen én de manier waarop de jongerenwerker het contact met de jeugd heeft opgezocht en vertrouwen heeft gewonnen, heeft ervoor gezorgd dat de overlast door drugs nagenoeg over is. Het mooie van dit overleg is ook dat alle 'ogen en oren' er in verbonden zijn en samenwerken.

In De Westereen is het, na heel wat duwtjes, gelukt om een bestuur voor het nieuwe Badhûs samen te stellen. De groep is enthousiast en heeft ideeën voor programmering en activiteiten. Het mooie is dat dat een beweging in het dorp veroorzaakt: er komen verzoeken uit het dorp voor activiteiten, bijvoorbeeld vanuit Bruchelenkamp.

Een meneer met Asperger kwam zelf met het idee: ik moet wat doen! Hij heeft een tic, namelijk het verzamelen van elpees. Door bemiddeling van mienskipswurker Mea werkt hij nu op de platenafdeling van het Lichtpunt in Kollum. Omdat hij zelf weet wat het is om met deze ziekte te leven wordt hij verdrietig als hij het bij anderen ziet. Hij is daarom met het voorstel gekomen om zelf een gespreksgroep op te

zetten om ervaringen te delen en elkaar een beetje op te peppen. Hij heeft daarvoor ondersteuning van het mienskipswurk gevraagd.

Vanuit de kerk in Damwâld heeft een groep mensen contact opgenomen met mienskipswurker Grytsje. De groep wil iets voor het eigen dorp betekenen. Ze willen iets nieuws gaan doen of aansluiten bij wat er al is. Grytsje heeft ze in contact gebracht met bestaande initiatieven en de groep is zich nu aan het oriënteren. Afgesproken is dat ze contact houden en wanneer de groep weer advies nodig heeft ze sowieso aan de bel trekken.

4. Verbinden

“Je kunt alle partijen versterken door mensen en netwerken te verbinden”.

Mienskipswurker Coby heeft in overleg met de moeder twee jongens met een lichte beperking aan een maatje gekoppeld (uit het netwerk van mienskipswurker Henk Jaap). Eén van de jongens kon slecht met geld omgaan. Het maatje neemt hem daarin mee en leert hem op een goede manier met geld omgaan. Mienskipswurker Coby houdt contact met de maatjes en met de moeder. Moeder merkt een positief verschil in gedrag in de situatie voor en na.

Een vrouw met pleinvrees volgde therapie. Toen de therapie was afgelopen was haar zelfvertrouwen nog niet voldoende om de draad op te pakken. In overleg met mienskipswurker Reina werd er een maatje gezocht. Met dit maatje kan de vrouw rustig werken aan volledig herstel.

Jongerenwerker Jens zoekt in De Westereen en Damwâld jongeren op straat. Hij maakt een praatje, sluit aan bij groepen en hoort veel over de achtergrond van de jongeren. Op die manier wint hij hun vertrouwen. Eén van de jongeren zoekt een maatschappelijke stage en weet niet goed hoe en waar hij een goede plek kan vinden. Hij vraagt Jens om raad. Jens brengt hem in contact met Wiep

Douma van De Hege Seis. Met hem regelt de jongere dat hij zijn stage daar kan invullen.

Meitinker Hannie kwam over de vloer bij een gezin voor een voorziening. Wat ze zag en voelde was armoede. En er was een zoon met een licht verstandelijke beperking. Na doorvragen en een lang verhaal bleek het gezin financieel aan de grond te zitten. Hannie heeft ze in contact gebracht met de Voedselbank en hen doorverwezen naar de schuldhulpverlening.

Uit haar netwerk kende Hannie iemand die actief is bij de voetbalvereniging. Ze heeft de jongen en die persoon met elkaar in contact gebracht. De vrijwilliger heeft de jongen meegenomen naar de voetbalvereniging. Hij brengt nu het voetbalkrantje rond en helpt op en rond het veld. De jongen heeft het geweldig naar de zin, is uit z'n isolement en bouwt een sociaal netwerk op. Wanneer Hannie in de buurt is kijkt ze even om het hoekje om te zien hoe het gaat. De mensen vinden die

aandacht prettig. De volgende stap is nu om te kijken of hij bij NEF aan de slag kan, hier gaan collega's mee aan de slag.

Verbinden kan ook samenwerken betekenen. Het mantelzorgsteunpunt heeft verbinding gezocht met de ouderenpoli in Sionsberg, een vindplaats van mantelzorgers. Door daar fysiek aanwezig te zijn en samen te werken met de verpleegkundigen hoopt het steunpunt de mantelzorgers eerder te bereiken en preventief iets te kunnen betekenen.

5. Aanbod als er een brede vraag is

“Het is heel fijn dat er mensen zijn die naar je luisteren en je begrijpen omdat ze hetzelfde doormaken”

Een aanbod voor een vraag die breed leeft werkt preventief. Je kunt voorkomen dat mensen een beroep op zwaardere zorg doen of dieper in de problemen komen.

Mienskipswurker Reina schuift regelmatig aan bij het complexteam van Dongeradeel. Om te horen welke hulpverleningsvragen bij de medewerkers binnenkomen. Het viel haar op dat er bij deze groep inwoners verschillende mensen waren met klachten van depressiviteit. Zes van hen heeft ze uitgenodigd om mee te doen aan een cursus ‘Op zoek naar zin’. Het feit dat de mensen contact hadden met elkaar, naar elkaar luisterden en dingen met elkaar deelden deed al wonderen. Aan het begin van de cursus gaven mensen het leven gemiddeld een 2, aan het einde van de cursus gemiddeld een 7. Eén persoon heeft het GGZ-traject opgezegd: “ik heb door deze cursus een aantal besluiten genomen waarmee ik verder kan”. Een ander heeft verbinding gezocht met een kerk waar ze graag naar toe wilde.

Op basis fan sinjalen dat der by Humanitas in lange wachtlist wie foar administrative stipe hat mienskipswurker Henk Jaap, as oanfolling op it oanbod fan Humanitas, in formulierebrigade opset. It begûn mei fjouwer frijwilligers en no binne der tolve minsken dy't har ynsette foar de brigade. Minsken dy't út it wurk rekke binne, mei ûnderfining yn it bankwezen en de belêsting. Yn 2015 ha der 105 fragen west foar stipe. Earst gie it benammen om oanfragen foar bijzondere bijstand (40%). Letter is dat ferskood nei it op oarder krijen fan administraasje en no leit de klam op it foartrajekt fan skuldhelpferliening. Acht fan de tsien oanmeldings komme út de gebiedsteams mei in pyk út Dongeradiel en dan benammen Dokkum.

Vanuit de werkgroep 'Toekomst Ouderen Feanwâlden (TOF) heeft mienskipswurker Reina in Feanwâlden een burenhulpdienst opgezet. Omdat de werkgroep, en ook dorpsbelang, het belangrijk vindt om meer vragen binnen het dorp op te lossen. In samenwerking met dorpsbelang, Pasana Ouderenzorg, de werkgroep TOF, thuiszorg, huisartsen en gebiedsteam is de burenhulpdienst tot stand gekomen. Er is een link gelegd met de Unie van Vrijwilligers die door de veranderingen bij de Sionsberg minder werk voor vrijwilligers had. Er is in Feanwâlden vooral vraag naar maatjes. Uit navraag op het winkelplein in Feanwâlden blijkt dat de burenhulpdienst bij iedereen bekend is. Van de andere kant blijkt ook een zekere vraagverlegenheid.

Alzheimercafé

Het Alzheimercafé is een ontmoetingsplek voor mensen met Alzheimer, hun familie, praktijkondersteuners en andere betrokkenen. Er komen thema's aan de orde waar je mee te maken krijgt als je Alzhei-

mer hebt. In 2015 heeft de werkgroep nieuwe leden erbij gekregen. Het aantal bezoekers steeg van 10 naar 40 personen.

Mantelzorgcafé

In 2015 is er voor gekozen om het Mantelzorgcafé op verschillende plekken in de gemeenten te houden (bijvoorbeeld Talma, Noorderbrug, Sionsberg, De Beijer). Gemiddeld komen er 25-30 mensen. Doordat het café niet meer op een vaste plek wordt gehouden, komen er nu ook andere mensen. Opvallend is dat er meer mensen uit Ferwerderadiel kwamen.

Week van de Mantelzorg

In 2015 is een Dag van de Mantelzorg gehouden waarbij de theatervoorstelling 'Over de kopzorg' centraal stond. Drie dagen lang reisden mienskipswurkers Hanny en Francien met de voorstelling door zes gemeenten. Een voorstelling die voor herkenning en erkenning zorgde bij mantelzorgers en bij de nabespreking veel verhalen opriep. Het heeft veel nieuwe contacten opgeleverd en gemeentebestuurders een inblik gegeven in een deel van het Welzijnswerk.

'Haw it der oer' is in preventieproject waarin de gemeente Dantumadiel, Fier Fryslân, Mienskipswurk, VNN en jeugdhulp Fryslân samenwerken om met ouders van kinderen tussen de 10 en 15 jaar specifieke puberonderwerpen te bespreken. Deze avonden vinden plaats op de Saad in Damwoude. Thema's als grensoverschrijdend gedrag, middelengebruik en puberbrein komen aan de orde. Tijdens deze avonden is er ruimte voor de ouders om hun vragen te stellen aan de professional of onderling kennis en tips uitwisselen.

Fawaka

In 2015 hebben we door gewerkt aan de provinciale ondersteuning

voor de jonge Mantelzorgers. Mienskipswurker Francien probeert met beperkte tijd/inzet de provinciale coördinatie inhoud te geven. Via gastlessen op scholen door vrijwilligers, komt de positie van deze jongeren beter voor het voetlicht. Ook is er een event georganiseerd door gesponsorde toegangskaarten voor Grease te kopen, hiermee zijn een kleine 50 jonge Mantelzorgers naar de voorstelling ge-

weest. En is door een stagiaire van de NHL Maatschappelijke Dienstverlening onderzoek gedaan ter verbetering van hun positie in de maatschappij.

6. Maatjes

Er was in 2015 veel vraag naar maatjes. Sowieso zijn er vanuit het mienskipswurk 60 maatjes bemiddeld. Een maatje blijkt in veel gevallen een goed alternatief voor een hulpverleningstraject. Of is een mooie manier om iemand die een hulpverleningstraject heeft afgesloten verder op weg te helpen. Zo voorkom je niet alleen terugval, ook maak je hun netwerk groter. De vraag naar maatjes bij de nieuwe burenhulpdienst in Feanwâlden is bijvoorbeeld groter dan de vraag voor hulp bij een klus. Het leuke is dat de wens van vrijwilligers die zich melden bij het vrijwilligerssteunpunt (fysiek of via de website) aansluit bij de trend van maatjes. Mensen willen graag:

- hun eigen tijd in kunnen delen
- iets doen in eigen dorp/buurt/wijk
- iets betekenen voor een ander

(Het voordeel van een maatje zijn voor iemand anders is dat mensen die nu even geen werk hebben dit kunnen blijven doen als ze weer werk krijgen.)

Maatjes komen op heel verschillende manieren binnen: via de website van de stichting die daar speciaal voor ingericht is, via de burenhulpdienst netwerken, via het persoonlijke netwerk van de mienskipswurkers en meitinkers, via het fysieke vrijwilligerssteunpunt in Dokkum. En soms gaan de mienskipswurkers actief achter maatjes aan: “We hebben contact gezocht met oud-verpleegkundigen van De Siensberg. Hele kundige mensen. Zij hebben zich als maatje beschikbaar gesteld”.

7. Vrijwilligerssteunpunt

Het Vrijwilligerssteunpunt speelt een belangrijke rol in mensen laten participeren aan de maatschappij. Mensen met pensioen, mensen tussen twee banen in, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt: ze weten het steunpunt te vinden. En vooral voor de laatste groep lijkt de belangstelling bij organisaties toe te nemen.

Mienskipswurker Mea werkt vanuit het vrijwilligerssteunpunt samen met het Waddenbeleefcentrum in Holwerd. Het centrum gebruikt de website van de Stichting voor het uitzetten van vacatures. Er zijn al verschillende mensen geplaatst. Iemand die vanwege haar ziekte niet meer met dieren kan werken gebruikt haar inzet in het Waddenbeleefcentrum als eerste opstap naar een nieuwe richting haar loopbaan, werken met natuur en mensen in plaats van dieren. Haar ervaring wordt vastgelegd in een officieel document van Europass voor Vrijwilligers. Het Waddenbeleefcentrum wil mensen graag een kans geven om vaardigheden te leren om daarna weer verder te kunnen.

Een man met een beperking op het vlak van autisme meldt zich voor vrijwilligerswerk. Deze meneer is eenzaam en verveelt zich. Hij heeft veel kennis van langspeelplaten en verzameld deze ook. Na een aantal gesprekken heeft deze vrijwilliger een leuke plaats gevonden in een kringloopwinkel op de afdeling langspeelplaten. Deze vrijwilliger heeft nog een wens uitgesproken. Hij wil graag een ontmoetingssoos beginnen in zijn omgeving omdat iets dergelijks in onze regio nog niet bestaat. Hij heeft gemerkt dat hij met zijn ervaring anderen kan steunen. Samen met zijn begeleider van het Autisme team onderzoeken we nu hoe we dit in deze buurt kunnen opzetten. De inbreng van deze initiatiefrijke vrijwilliger is de leidraad voor het nieuw op te zetten autisme-café.

In 2015 hebben zich 68 organisaties aangemeld via de nieuwe website, met dit slimme hulpmiddel sluit vraag en aanbod beter op elkaar aan. Uit de gesprekken met hen zijn nieuwe samenwerkingsvormen ontstaan, nieuwe vacatures gemeld en is gebleken dat ze open staan voor vrijwilligers die meer begeleiding nodig hebben. Samen hebben deze organisaties 135 vacatures gemeld. En zijn 235 reacties op vacatures geregistreerd. Het systeem werkt zo dat mensen ook zonder tussenkomst van het Vrijwilligerssteunpunt kunnen reageren op vacatures. Soms willen mensen wel graag een bemiddelingsgesprek. In 2015 zijn er 53 bemiddelingsgesprekken gevoerd. Bij slechts 3 personen heeft dat niet geleid tot een match. Eén heeft zelf vrijwilligerswerk via de kerk gezocht, iemand is in een zorgtraject via het Gebiedsteam opgenomen en de derde persoon is ziek geworden, waardoor geen koppeling mogelijk was.

Een mevrouw van Oosterse komaf meldde zich voor een bemiddelingsgesprek. Ze was ontslagen in de zorg. Op dezelfde locatie was ze maatje voor een vrouw die alleen Chinees sprak. Juist omdat het op dezelfde locatie als waar ze was ontslagen, viel dat haar zwaar. Ze wilde graag ergens anders haar vrijwilligerswerk doen. Kort daarvoor was er een vraag uit het gebiedsteam gekomen. Een man van Oosterse afkomst, eenzaam en vanwege de taal ook moeilijk mee te communiceren, wilde graag een maatje. Eén en één was drie. De man sprak een dialect dat de vrouw verstond. Zij heeft hem geholpen zijn netwerk te vergroten. Ze heeft een kerk opgezocht waar veel Chinese mensen komen en daar is ze met hem naar toe gegaan. De vrouw heeft laten weten dat ze als maatje beschikbaar is voor de burenhulpdienst als er sprake is van taalproblemen.

Aansluitend op de wens van veel vrijwilligers probeert het vrijwilligerssteunpunt mensen zoveel mogelijk in eigen dorp of buurt te bemiddelen. De vraag is dan ook: is er iets dat je graag in je eigen dorp of buurt zou willen doen? Voor mensen die vrijwilligerswerk tussen twee banen in willen doen, probeert het steunpunt in overleg een plek te zoeken waar mensen iets kunnen leren of waar ze hun netwerk kunnen vergroten. De trend wordt dan ook dat het nieuwe vrijwilligerswerk kortdurend is waarna mensen weer verder kunnen.

8. Kracht en effect van het mienskipswurk

Niet opereren vanuit het systeem en de kaders, maar opereren vanuit wat je ziet en voelt. Dat is de kracht van de mienskipswurker. En van daaruit verbinding maken en verbindingen leggen. Een groot netwerk hebben en weten hoe de relaties in je netwerk met elkaar verbonden zijn helpt om andere oplossingen te vinden. Op het goede moment

aandacht geven en daarna weer los laten. Dan komen mensen in beweging en dan kunnen relatief kleine acties groot effect hebben.

Voor de meneer uit het eerste voorbeeld betekende het leren kennen van de buurman het begin van een ander leven. Een leven waarin er aandacht was voor hem, waarin hij veel leerde en dat uiteindelijk ook zelf in praktijk kon brengen. Hij kon zich nuttig maken voor anderen.

Het leven van de eenzame mevrouw uit een dorp in Dongeradeel is een stuk fleuriger geworden. Ze kijkt uit naar de concerten waar ze met haar maatje naar toe gaat. Hetzelfde geldt voor de man van Oosterse afkomst. Met de komst van een maatje heeft hij niet alleen iemand om mee te praten, zij heeft er ook voor gezorgd dat zijn wereld groter is geworden.

Soms hebben mensen een duwtje nodig of een kans die ze zelf nog niet zien. De ouderengroep in Broeksterwâlde werd van een groep in paniek een groep met een goed verhaal. En dat leverde kansen op. De partijen in De Westereen zijn door samen te werken betrokken en merken dat ze daardoor invloed op de situatie hebben.

9. Niet gelukt of niet meer nodig?

Soms lukte het niet om verbindingen te leggen en überhaupt contact te krijgen. Een paar voorbeelden.

Meidengroep

In voorgaande jaren was een goed contact opgebouwd met meidengroepen uit Damwâld en Feanwâlden. In 2015 is op veel manieren geprobeerd hier een vervolg aan te geven. Dat lukte niet. Een persoonlijke appje aan alle deelnemers bracht duidelijkheid. De meiden gaven afzonderlijk aan dat ze geen behoefte meer hadden om bij elkaar te komen. Ze waren uit elkaar gegroeid, gingen naar verschillende scholen en reddden zich prima.

Wijk zonder problemen

Mienskipswurkers willen ook graag contact met wijken waar geen problemen zijn. Mienskipswurker Abbas ervaart dat het moeilijk is om in contact te komen met juist die wijkraden. Terwijl de insteek daar zou kunnen zijn dat mensen iets voor elkaar kunnen betekenen.

Meitinkersrol

Voor de meitinkers van de Stichting is het moeilijk de meitinkersrol zoals ze die voor ogen hadden (het betrekken van de omgeving) in het gebiedsteam te pakken. Hoewel ze daarover blijven vertellen en de waardering wel ervaren, is er vaak niet de ruimte om te werken zoals ze graag willen. Iedereen heeft het druk, wordt meegezogen in de productiestroom en gaat toch voor de snelle oplossing. Een positief punt is dat mantelzorgers wel beter in beeld komen. Alle Meitinkers zijn daar door de inbreng van de Welzijnsmeitinkers veel alerter op.

Eigen ruimte

De jongeren in De Westereen wilden een eigen ruimte. Alle betrokkenen (de jongeren, leden van de What's up groep, jongerenwerker Jens, de burgemeester) kwamen bij elkaar om hierover te praten. Een positief en open gesprek. En toch ging het om verschillende redenen niet door: een lopend drugsonderzoek, de vriendengroep die uit elkaar viel en de behoefte die daardoor wegviel. Gezien de energie die er in was gestoken was dit jammer. Positief gevolg is wel dat de aandacht nu bij de jongere jeugd ligt die van alles wil.

10. Succesfactoren

De zoektocht van 2015 heeft geleerd dat er een aantal factoren is die het werk van de mienskipswurkers en meitinkers tot een succes maakt:

1. Een goede en gelijkwaardige relatie met het gebiedsteam (algemeen en complex)

Uit de goede samenwerking met het gebiedsteam complex Dongeradeel blijkt hoe team en mienskipswurk elkaar kunnen versterken: door het geven van advies vanuit de ervaring van de leefwereld, het inzetten van netwerken, het verbinden van mensen met een zelfde probleem. Met de inzet van het mienskipswurk kan zwaardere zorg worden voorkomen.

De mienskipswurkers zijn fysiek aanwezig en schuiven regelmatig aan bij casuïstiekoverleg, luisteren en geven advies. Andersom worden ze ook door het team benaderd. Men accepteert elkaars expertise.

De relatie met het gebiedsteam complex Dantumadiel loopt nog niet zo soepel als in Dongeradeel. De meerwaarde van regelmatig contact

en delen van informatie loopt stroever. Dat is jammer en wij zijn van mening dat daardoor kansen voor inwoners worden gemist.

2. Het kunnen beschikken over goede vrijwilligers

Zonder goede vrijwilligers zou de Stichting niet kunnen, wat ze nu allemaal doet. Het succes van de Stichting is het succes van de vrijwilligers en inwoners. Zij doen veel uitvoerend werk. Het is daarom alleen maar mooi dat zich nog steeds nieuwe vrijwilligers melden en daar zijn wij trots op. Het is belangrijk om de waardering voor het werk van de vrijwilligers regelmatig te laten zien en uit te spreken.

3. Vertrouwen van dorp en wijk/dorpsbelang en wijkraad

Het vertrouwen genieten van inwoners en dorpsbestuurders is van cruciaal belang. Mienskipswurker Henk Jaap vertelt dat het op dit moment niet lukt om in bepaalde dorpen goed contact te leggen. Dat heeft te maken met de historie en het beeld dat mensen hebben van de Stichting. En het heeft te maken met continuïteit. Het is belangrijk dat wij een betrouwbare partner zijn, die zich richt op contacten voor de lange termijn. Daarbij helpen succesverhalen.

4. Delen van kennis en informatie in team

De laatste succesfactor is van interne aard. Het team van de Stichting bestaat uit medewerkers die eerder bij verschillende organisaties gewerkt hebben. En ook nog allemaal hun eigen onderwerpen/aandachtsgebieden hadden. Het delen van kennis en informatie was niet een vanzelfsprekende gewoonte. Nu blijkt dat het van groot belang is om dat wel te doen. Om dezelfde reden als waarom verbinden en delen in de mienskip werkt: vergroten

van je netwerk, vergroten van je kennis en daarmee verdubbelen van je kansen en een veel betere profilering. Hier werken we continu aan, zodat de inwoners er voordeel van hebben.

11. Veranderingen in de organisatie

2015 was het eerste jaar dat wij niet in het gebouw 'het Bolwerk' werkten. Dat was even spannend, omdat we niet meer 'vanzelfsprekend' werden aangeklampt door mensen met vragen. Toch heeft deze verandering hoewel onwennig in het begin wel een positief effect. We moeten er nu echt op uit en nieuwe paden zoeken en vinden.

Personeel

De personeelsomvang is beperkt verandert in 2015. Eén Meitinker is gedetacheerd bij de st. Welzijn Middelsee, waar ze ook al 2 dagen werkzaam was. Door gedeeltelijk vertrek en ziekte zijn andere collega's meer gaan werken, waardoor deze uren met de zittende groep medewerkers kon worden ingevuld. Halverwege 2015 is een jongerenwerker aangetrokken voor Dantumadiel. Hij richt zich met name op de Westereen. Het personeel bestond eind 2015 uit 7 Mienskipwurkers, 2 Meitinkers, een beheerder voor het nieuwe centrum in de Westereen en de manager.

Vrijwilligers

Ten aanzien van de vrijwilligers die nog actief zijn bij het Bolwerk als gastvrouw/heer en receptie is afgesproken dat zij nog aangesloten blijven ons totdat er een organisatie is die belangen van de gebruikers van huurders van het gebouw het Bolwerk vertegenwoordigd naar de eigenaar. Dan wordt de verantwoordelijkheid overgedragen aan deze organisatie.

Van de ongeveer 10 vrijwilligers die bij de organisatie het Bolwerk aan de slag zijn voor receptiewerk en het Vrijwilligerssteunpunt op de nieuwe locatie, heeft één betaald werk gevonden.

Bestuur

De samenstelling van het bestuur was dhr. G. Timmerman (voorzitter/penningmeester) samen met mevr. C. Eikhout (secretaris) en de heer J. Debreczeny (lid) het nieuwe bestuur. In het najaar heeft dhr. Debreczeny aangegeven dat hij wilde stoppen met het bestuurswerk. In de persoon van dhr. W. van Stijn (voorzitter van UVV Feanwâlden) is een volwaardig opvolger voor hem gevonden. Het bestuur kwam 5 maal bijeen en overlegde éénmaal met de wethouders uit het werkgebied.

Kantoor

De nieuwe werkplek aan de Zuiderschans 10 is betrokken en goed benut, als ontmoetingsplek voor het team en als basis voor het Vrijwilligerssteunpunt en Steunpunt Mantelzorg. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van verschillende flexwerkplekken op het Werkplein van de gemeente Dongeradeel en Dantumadiel, het gebouw 'het Bolwerk' en de ruimte in de Hege Seis in de Westereen. Ook hebben we een plek in Sionsberg gevonden als het 'ouderspreekuur' van de huisartsen plaatsvindt op 2 dagdelen in de week, zodat we kunnen aansluiten bij hun vraag voor ondersteuning. En overal waar wij worden gevraagd aan te schuiven om onderwerpen te bespreken. Dat is veelal in de dorpshuizen in beide gemeenten.

12. Tot slot

De zoektocht naar de toegevoegde waarde van Welzijn heeft 2015 tot een bijzonder jaar gemaakt. Geen gemakkelijk jaar, omdat ieder op zijn eigen wijze met verandering omgaat en met het invullen van een nieuwe rol. Dit verslag laat juist ook zien, dat een basis is gelegd. De verhalen spreken voor zich. En toont aan dat de inwoners/mienskip talloze mogelijkheden biedt voor andere oplossingen. Als je ze maar ziet, weet te verbinden en soms op het goede moment een duwtje geeft. In dit verslag zijn veel zaken niet aan de orde gekomen. De vele overleggen om tot goede afspraken te komen over het werken in/met de gebiedsteams, We vinden het belangrijk om in dit verslag de nadruk te leggen op het veranderingsproces. Want door iedereen is hiervoor veel werk verzet. Waarvoor ik iedereen dank wil zeggen.